

Est.1994

JCL

Journal of the College of Languages

Open Free Access, Peer Reviewed Research Journal

<http://jcolang.uobaghdad.edu.iq>

P-ISSN: 2074-9279

E-ISSN: 2520-3517

2022, No.(45)

Pg.324-339

Investigating Adverbs' in Vatan yahut Silistre by Namik Kemal

Asst. Instructor Wafaa Jabbar Salman (MA.)

E-mail: Wafaa73@colang.uobaghdad.edu.iq

University of Baghdad, College of Languages, Department of Turkish Language, Baghdad, Iraq.

(Received on 17/11/2020 - Accepted on 2/3/2021 - Published on 2/1/2022)

DOI: <https://doi.org/10.36586/jcl.2.2022.0.45.0324>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Abstract

It is a common Knowledge that adverbs in Turkish languages can modify verbs, adjectives, nouns or other adverbs. Moreover, adverbs can determine the meanings of nouns and verbs in a sentence as far as time, place, manner, quantity and interrogative are concerned. The present study debates adverbs' functions in Namiq Kamal's play Vatan yahut Silistre.

The study sheds light on the author's use of the adverbs to describe the required theatrical actions of the play and to convey his reflections and thoughts easily to the audience. One of the main hindrances encountered in conducting the study is the shortage of the upto date academic resources necessary for the study.

Key words: Adverb, types of adverbs, Drama, Namik Kamal, Watan or Celestra.

Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistre" Başlıklı Tiyatrosu'nda Geçen Zarfların İncelenmesi

Vefa' Cebbar SELMAN

E- posta: wafaa73@colang.uobaghdad.edu.iq

Araştırma Görevlisi – İrak - Bağdat Üniversitesi

Diller Fakültesi - Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Özet:

Bilindiği gibi Türkçede zarfların fonksiyonu cümlede fiil ve isimlerin anlamını tamamlamaktır. Zarflar cümlede fiilin işlevi durum, zaman, yer-yön, miktar ve soru bakımından açıklamaktadır. Araştırmalar neticesinde Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistere" tiyatrosunda geçen zarflar üzerine bir çalışma yapılmadığı için, bu konu çalışmaya uygun görülmüştür .

Dolayısıyla çalışmamızda zarfların tespiti üzerinde durulacaktır. Yazar tiyatrodaki cereyan eden olayları anlatmak, okuyucuyu etkilemek, fikirlerini açık ve basit bir şekilde aktarmak ve cümlelerin anlamlarını tamamlamak için, farklı farklı zarflar kullanmıştır. Çalışmada karşılaştığım sorunlardan biri de konuyla ilgili yeni kaynakların bulunmamasıdır.

Anahtar kelimeler: zarf, zarf çeşitleri, tiyatro, Namık Kemal, Vatan Yahut Silistre.

Giriş:

Namık Kemal, 1840 yılında Tekirdağ'da doğmuştur. Babası Yenişehir'li Mustafa Asım Bey'dir. Annesi de Abdüllatif Paşa'nın kızı Fatimatüz Zehra'dır. Namık Kemal sekiz yaşındayken, annesi Fatimatüz Zehra dedesinin yanındaydı ve onunla birlikte birçok Anadolu şehrine taşınmışlardır .

Arapça ve Fransızca'yı öğrenip ustalaştıktan sonra, 1857'de Babıali'ye mütercim olarak atanmıştır. Bu sırada Fransız dilini iyice geliştirdi ve ardından da Encümen-i Şura'da yer almayı başardı. Namık Kemal, Şinasi ile tanışmasıyla birlikte, şiirlerini Tasvir-i Efkâr Gazetesi'nde yayınlamaya başlamıştır. Bunun haricinde, Muhbir, Hürriyet ve İbret Gazeteleri'nde de Osmanlı İdaresini eleştiren yazılar yazmıştır. Bu gazeteler kapatılınca, Namık Kemal'a da sürgün yolu görülmüştür.

Namık Kemal, sürgün günlerinde çeşitli edebi eserler yazmıştır. Devletin olanaklarından yararlanmadan kendi imkanlarına dayanarak şiir, tiyatro ve roman üzerinde odaklanmıştır. Bu eserler sadece döneminde değil, bir sonraki dönemlerde de bir hayli etkili olmuştur. Hayatının en verimli döneminde olan Namık Kemal, 1888'de henüz 48 yaşındayken hayata gözlerini yummuştur. (Yıldırım, 2016, s.265)

Namık Kemal, edebi yazılarıyla halkı yönlendirmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda da, tiyatroyu araç olarak kullanmıştır. Dolayısıyla, "Vatan Yahut Silistre" adlı tiyatro halkın kalbinde taht edinmiştir. Konusu Kırım Savaşı'ndan kurgulanmıştır. Silistre Kalesi'ni düşman elinden kurtarmaya çalışan ordunun cesaretini ve fedakarlığını göstermektedir. Bu cesaretin ve fedakarlığın temelinde, yurtseverlik ve vatan edinme çabası hedeflenmektedir. (Sınar, 2005, s.135)

Zarflar:

Zarf Arapça bir kelimedir. Türkiye Türkçesinde bazen bu kelime yerine "belirteç" kelimesi de kullanılmaktadır. Kelime türleri içinde önemli bir yere sahip olan zarfların tanımı ve tasnifi hakkında Türk gramercileri arasında bir görüş birliği yoktur. Bu görüşlerden bir kısmını şöyle sıralayabiliriz:

1. Zeynep Korkmaz:

Zeynep Korkmaz, zarflar hakkında; "Fiillerin, sıfat-fiillerin ve görev bakımından zarf niteliğindeki kelimelerin anlamlarını zaman, ölçü, nitelme, yer, yön gibi çeşitli bakımlardan etkileyerek daha belirgin duruma getiren veya sınırlayan kelime türüdür" der..(Korkmaz, 1992, s.178)

Ayrıca, Korkmaz, zarfları işlevleri bakımından da beş gruba ayırmaktadır:

1. Tarz (Durum) zarfları.
2. Zaman zarfları.
3. Yer ve yön zarfları.
4. Azlık- çokluk zarfları.
5. Soru zarfları.(Korkmaz, 2009, s.495)

Yapıları bakımından da Korkmaz, zarfları, beş gruba ayırmaktadır:

1. Basit zarfları.
2. Türemiş zarfları.
3. Kelime grubu biçiminde zarfları.
4. Cümle yapısındaki zarfları.
5. Birleşik kelime.(Korkmaz, s.455)

2. Tahir Nejat Gencan:

Tahir Nejat Gencan, zarflar hakkında; "Sıfatların, fiillerin ya da görevce kendine benzeyen kelimelerin anlamlarını bekiten ya da kısip sınırlayan kelimelere zarflar denir" der. Ayrıca, Gencan, zarfları altı gruba ayırmaktadır:

1. Zaman zarfları.
2. Yer- yön zarfları.
3. Durum zarfları.
4. Azlık- çokluk zarfları.
5. Soru zarfları.
6. Koşul zarfları.(Gencan, 1971, s. 345)

3. Tufan Demir :

Tufan Demir, zarflar hakkında; "Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların, görevce kendilerine benzeyen kelimelerin anlamlarını çeşitli yönlerden kuvvetlendiren ya da sınırlayan kelimelere zarf denir" der. Bunun yanı sıra Demir, zarfları işlevleri bakımından da sekiz gruba ayırmaktadır:

1. Zaman zarfları.
2. Durum zarfları.
3. Kesinlik zarfları.

4. Cevap zarfları.
5. Olasılık zarfları.
6. Dilek zarfları.
7. Nicelik zarfları.
8. Soru zarfları.(Demir, 2006, s.479)

Ayrıca, demir, yapılarına göre de zarfları, şu gruplara ayırmaktadır:

1. Basit zarfları.
2. Türemiş zarfları.
3. Birleşik zarfları.
4. Öbekleşmiş zarfları.(Demir, s.479)

4. Hacı Ömer Karpuz:

Hacı Ömer Karpuz; " Dilbilgisi bakımından zarflar, fiilin gerçekleşmesi ile ilgili özellikleri bildirmek için kullanılan dil birlikleridir. İşlevleri bakımından zarfları şu çeşitlere ayrılmış:

A. Tek işlevli zarfları:

1. Niteleme zarfları.
2. Zaman zarfları.
3. Yer- yönelme zarfları.
4. Sebep zarfları.
5. Nicelik zarfları.
6. Sıralama zarfları.
7. Birliktelik zarfları.
8. Benzetme zarfları.
9. Tekrar zarfları.
10. Karşıtlık zarfları.
11. Karşılıklılık zarfları.
12. Vasıta zarfları.
13. Karşılaştırma zarfları.
14. Görelilik zarfları.

15. Doğrulama zarfları.
16. Kesinlik zarfları.
17. Yeterlik zarfları.
18. Gösterme zarfları.
19. İhtimal zarfları.
20. Sınırlandırma zarfları.
21. Şart zarfları.
22. Ekleme zarfları.

B. Çok işlevli zarfları:

1. Zaman- Niteleme zarfları.
2. Yer- Niteleme zarfları.
3. Zaman- Yer zarfları.

Yapıları bakımından zarflar şu çeşitlere ayrılmış:

1. Tekli zarfları.
2. Birleşik zarfları.(Karpuz, 2013, s.505)

5. Muharrem Ergin:

Muahrrem Ergin, zarflar hakkında; "Zaman, yer, durum ve azlık - çokluk isimleridir" der. Böylece zarfları, dört gruba ayırır:

1. Zaman zarfları.
2. Yer zarfları.
3. Durum zarfları.
4. Azlık- çokluk zarfları.(Ergin, 1995, s. 342)

6. Haydar Ediskun:

Haydar Ediskun, zarflar hakkında; "Fiillerin ya da fiilimsilerini sıfatların, zarfların anlamlarını zaman, yer-yön, durum, azlık-çokluk ve soru anlamlarıyla belirleyen ya da kısır sınırlayan kelimelere zarf denir" der. Anlamlarına göre de zarfları şu gruplara ayırmaktadır:

1. Zaman zarfları.
2. Yer- yön zarfları.
3. Durum zarfları.

4. Azlık- çokluk zarfları.
5. Soru zarfları.(Ediskun, 1985, s. 273)

7. Mehmet Hengirmen:

Mehmet Hengirmen, zarflar hakkında; "Fiillerden, sıfatlardan, zarflardan önce gelerek bunların anlamlarını etkileyen kelimelere zarf denir" der. Ayrıca, zarfları işlev ve anlamları bakımından da beş gruba ayırmaktadır:

1. Zaman zarfları.
2. Yer- yön zarfları.
3. Azlık- çokluk zarfları.
4. Durum zarfları.
5. Soru zarfları.(Hengirmen, 2005, s. 160)

Yukarıda Türk gramercilerinin zarflar hakkında yaptıkları tanım ve tasniflerine değindikten sonra, bunlardan Zeynep Korkmaz'ın işlev bakımından zarfların tasnifi çalışmamız için, uygun görülmüştür. Böylece, bu tasnife dayanarak, çalışmamızda geçen zarfları aşağıdaki başlıklar altında tespit etmeye çalışacağız:

1. Tarz (Durum) Zarfları:

"Fiilin meydana geliş biçimini, sıfat ve zarfların niteliklerini belirten zarftır".(Korkmaz, 1992, s. 112)

Durum zarfları, varlıkla ilgili bir durumu belirttikleri, niteleme sıfatları ise, yine varlıkta bulunan özellikleri ifade ettikleri için, bu iki sözcük çeşidi arasında sürekli bir görev geçişi yaşanmaktadır; Bir çok durum zarfı, niteleme göreviyle kullanıldığı gibi çok niteleme sıfatı da, durum zarfı olarak kullanılabilir.(Güneş, 1997, s. 142).

Niteleme ve Pekiştirmeli sıfatlar da durum zarfı olabilir.

Örneğin:

Allah, o kadar **güzel** bir vücudun içinde hiyânet saklamaz ya! (Biraz düşündükten sonra) kim bilir? (26/33)

İşte, gönlün benden kaçınmak istedikçe, ayakların bana **doğru** geliyor. (28/4)

Bir çok niteleme sıfatı ile (böyle, şöyle, öyle) sözcükleri işaret sıfatları durum olarak da kullanılabilir. (65/23)

Örneğin:

Ben, Sana **böyle** acı lakırdılar söyler miydim? (40/12)

Öyle büyük büyük duygulara nasıl dayansın? (25/4)

"-ce, -cesine eklerini alan sözcükler durum zarfı olur"

Örneğin:

Meğer, Canından **ivice** vazgeçenlere ölmek de pek korkunç bir şey değilmiş. (65/23)

Beş dakikacık uyuyabilseydim, belki rüyada görürdüm de ayaklarına kapanır, gönlümün zehirini **dökünceye kadar** doya doya ağlardım. (26/16)

Gel seninle **mertce** bir veda edelim! (34/11)

Bu, Şu, O işaret sıfatları ile kimi adlardan yapılan sıfat grupları durum zarfı olarak kullanılabilir. (Demir, 2006, s. 484)

Örneğin:

İşte bana **bu** belaların bir dakikası şimdiye kadar yaşayışımdan lezzetli geliyor. (41/8)

Su karşında oturanlar sağ değil mi? (60/2)

O kadar rüyaları, hülyaları geçirmeye aylar ister. (56/13)

"yinelenecek sözcükler durum zarfı olur"

Örneğin:

Zekiye sesi işitir, **sıkı sıkı** pencereye koşar, camın bir tarafına saklanır. (36/2)

"mutlaka, hiç, elbet, elbette, kuşkusuz, şüphesiz, ne olursa olsun gibi sözcükler fiilin anlamını, pekiştirmek için oluşan zarflardır".

Örneğin:

Bu, **mutlaka**, Ahmed'dir ya kendini bildirmek istemiyor. (52/22)

Hiç, nasıl olurki, devlet yerinden oynasın da ben mıhlılanmış gibi burada kalayım? (30/24)

Kendi yazısı ile yazılı.... **Elbette** gerçektir. (26/32)

Ah, kendini taşıyıp da bu dünyaya getiren ana, o zaman, **şüphesiz**, karnını yüz bin parça ederdi. (52/6)

2. Zaman Zarfları:

"Cümlede fiilin karşıladığı oluş ve kılışı zaman bakımından belirgin duruma getiren ve sınırlandıran zarftır".(Korkmaz, 1992, s. 177)

Yüklemün anlamını zaman kavramı bakımından belirgin hale getiren zarflardır. (Kolcu, 2011, s. 149)

"Zaman zarflarını cümlede bulmak için, fiile ya da fiilimsiye "ne vakit" veya "ne zaman" soruları sorulur".

Çalışmamızda tespit ettiğimiz zaman zarfları şunlardır: Zamanı 24 saatle sınırlayan zarflar Bugün, dün, yarın ...

Örneğin:

Vatan Sevgisi **bugün** her şeyden mukaddes olsun da ben yalnız senin muhabbetine uğraşayım? (30/25)

Dün gece gördüğüm rüyalar ne idi? (65/6)

Yarın kavgaya çık. (59/2)

Kısa ve sürekli zaman zarfları hemen, şimdi, demin, demincek, çabuk, derhal, ansızın, biraz, önce, biraz sonra

Örneğin:

İçinizden her kim burada bulunmak istemezse, paşadan izin var, **Hemen** bugün dışarı çıksın? (44/7)

Şimdi yanımda idi, tutamadım. (35/8)

Sen, **demin** ki edepsizin sözlerine mi bakıyorsun? (62/20)

Böylece, girdiğim yerde kendimi pek **çabuk** tanıtmam. (64/7)

"-dan, -den beri, -dan, -den önce, -dan, -den sonra, -eli şeklinde öbekleşen zarflar, zamanın başlangıcını göstermek için kullanılır".

Örneğin:

Ettiğiniz hizmetleri şüphe yokki melekler **şimdiden** rahmetle, hürmetle yâdediyorlar. (84/20)

Deminden beri, casus gibi, pencerenin altından sözlerini dinledim. (27/16)

-a,-e kadar, değin edatı da süre zaman bildiren kelimelere eklenerek, zamanın süresini bildiren zarflar yapar. (Ediskun, s. 275)

Eğer benim isteğime kalıyorsa, en uzağı, bu **geceye kadar** bekleriz. (82/12)

İşte bana bu belaların bir dakikası **şimdiye kadar** yaşayışından lezzetli geliyor. (41/8)

"-leyin ve leri ekleri de kelimeye zaman anlamı katar":

Örneğin:

Ben **Sabahleyin** mağaradan başımı çıkardım, etrafıma baktım, kimse yok! (73/31)

(sebatla) kandil **geceleri** kabristan ziyaretine gidersin, değil mi? (30/14)

"Gece, sabah, akşam, öğle, gündüz, yıl, ay, hafta, yaz, kış, geçen yıl, önce, önceleri, sonra, er, geç, erken gibi kelimeler de zaman bildirir:.

Örneğin:

Her **gece**, yanınızda idim. (57/28)

Yine **sabah** oldu, yine gözüme bir dakika uyku girmede. (26/11)

Tek, uykusu bir dakika uzasın, ömrümden bir **yıl** azalsa razıyım. (55/7)

O kadar rüyaları, hülyaları geçirmeye **aylar** ister. (56/13)

(üzerine hücum edip kakırdısını keserek) **önce** beni öldür. (29/26)

Sonra, kayboldu. (49/11)

3. Yer-Yön Zarfları:

"Fiilin gösterdiği oluş veya kılışın mekân içinde, yerini ve yönünü belirten zarftır."(Korkmaz, 1992, s. 172)

Niteleme ve Pekiştirmeli sıfatlar da durum zarfı olabilir.Yer ve yön zarflarının başlıcaları şunlardır:

Geri, dışarı, ileri, içeri yukarı, aşağı, beri gibi sözcükler, yer-yön zarflarıdır.

Örneğin:

Anasını sakınan erkek insandan **geri** kalmıyor. (57/5)

Paşa'dan izin var, hemen bugün **dışarı** çıksın! (44/8)

O kırbaçla, süngü ile getirdiğimiz askeri **ileri** gitmekten kılıçla süngü ile, değnekle alakoyamıyoruz! (57/8)

Hele **iceri** girebildi. (75/3)

Hiç nasıl olur ki, dünyada her şeyin ileriedğini bilip dururken ben babamdan, ecdadımdan **asağı** kalayım? (30/27)

Ötede **beride** birtakım gönüllü oturmuş. (42/1)

Yukarıda belirttiğimiz örneklerde yer alan -arı, -eri, -ra, -re aslında birer yön gösterme ekleridir. Bu ekler günümüzde, eklendiği köklerle birlikte kalıplaşarak, birer kelime halinde kullanılmaktadır.

"yer ve yön bildiren sözcüklerin -de bulunma ekini almış biçimleri, fiilin bulunuş yönünü, -den ayrılma ekini almış biçimleri ise, fiilin çıkış yerini bildirmektedir. "

İçeride, içeriye, içerden, geride, geriye, geriden, dışarıda, dışarıya, dışarıdan, uzağa yada uzaklara, yakında yada yakınlarda, yakına yada yakınlara, yakından yada yakınlardan gibi sözcükler de, yer ve yön zarflarıdır.

"Yan, ön, arka, sağ, sol, alt, üst, iç, dış, taraf, kenar, orta, çivar, baş, başlangıç, son, sonuç, kuzey, güney, doğu, batı, bölge gibi sözcükler de yer zarfları olarak kullanılmaktadır".

Örneğin:

Bir kaç gün evvel, **yanımda** biri ağlasa, gözünün yaşı gönülündeki sevinçten dökülüyor. (26/4)

Kanlı kanlı kefenimle **önüne** çıkarım. (36/2)

İslâm'ın **arkasından** gideceğim. (36/9)

Şu karşında oturanlar **Sağ** değil mi? (60/3)

Bahçede, büyük çınarın **altında** zannediyorum. (65/16)

Hani, bir rütbe **üst** tarafındaki subaya Çubuk doldurarak ve vekil harçlık ederek, ayak öperek, dayak yiyerek yetişen ağalar! (50/10)

(Bir iki dakika o halde kaldıktan sonra, odanın her **tarafına** göz gizdirerek) Nihayet, gitti! (34/2)

Son nefesinde iki söz söylemiş. (53/22)

"Ora, bura, şura gibi yön bildiren sözcükler, yer - yön zarfı olarak kullanıldığında, isim hal ekleri alırlar".

Örneğin:

Benim **buraya girdiğim** gibi biri bizim eve girse, kanını helal sâyar, öldürürdüm. (27/23)

Hiç nasıl olur ki, devlet yerinden oynasın da ben mihlanmış gibi **burada kalayım** ? (30/24)

Buradan çıktık. (72/15)

Suraya toplanalım da , birbirimizin meramını anlayalım. (59/1)

Ben: Haydi, selametle, **Suradan çikalım** ! (73/13)

"-den, -e isim hal ekini almış sözcüklerin yinelenmesiyle yer-yön zarfı olarak kullanılmaktadır".

Örneğin:

Uzaktan uzağa top sesi işitilmeye başlar. (55/16)

4. Azlık-çokluk Zarfları:

" Bir sıfatta, bir oluş veya kılıfta azlık- çokluk göeteren, ne kadar? Ne derece? Sorularını karşılayan miktar ve derece bildiren zarflardır".(Korkmaz, 1992, s. 16)

"Azlık-çokluk zarfları sıfat ve zarfların önüne gelebilir".

Örneğin:

Pek korkunç bir şey değilmiş! (65/24)

Cok zaman geçmez, beni karşında süngü yarasından yapılmış nişanlarla donanmış görüsün. (33/29)

Türkçede kullanılan "en" sözcüğü sıfattan önce geldiğinde, zarf anlamında kullanılır. Ancak zarftan önce geldiğinde abartı anlamına gelir ve en yüksek dereceyi bildirir. (Akkuş, 2001, s. 123)

En güzel çiçeklerin arasında yılan bulunuyor. (27/1)

En acizi dişiyile kılıca, eliyle kurşuna saldırıyor. (57/2)

Miktar zarfların başlıcaları şunlardır:

"Daha, pek, çok, az, biraz, fazla, az çok, kadar, aşırı, aşağı yukarı, azıcık, gayet, kısmen, son derece, oldukça, ne kadar, bu kadar, en, gibi sözcüklerdir."

Örneğin:

Arası iki yıl geçmedi, dostundan bir mektup daha aldı. (53/21)

Pek, çok, az, biraz, fazla, az çok ... aşırılık zarflardır.. (Demir, s. 487 - 488)

Örneğin:

Böylece, girdiğim yerde kendimi **pek** çabuk tanıtmam. (64/8)

Düşman **çok**, asker az... bizi daha azaltmak mı istiyorsunuz. (44/9)

Asker **az** olmakla kiyâmet mi kopar? (44/10)

Allah aşkına, bende de **biraz** gayret bırak ki, veda edebileyim! (32/15)

İslam Bey'i görünce **Son derecede** bir telâş ile yanına koşmak ister. (27/3)

Bu kadar zamandır, ölüm azabına tahammül ediyorum. (28/10)

Vücudumda **ne kadar** kuvvet varsa toplayıp da, gözlerimi başka tarafa çevirmek istedim. (25/21)

"Kadar eşitlik zarfıdır, fiile azlık – çokluk yönünden eşitlik anlamı katmaktadır".

Örneğin:

On bin **kadar** vardılar. (47/4)

"Kadar zarfın fiillere, fiilimsilere, sıfatlara, "aşırılık" anlamı katar."

Örneğin:

O **kadar** rüyaları, hülyaları geçirmeye aylar ister. (56/13)

5. Soru Zarfları:

"Fiillerin yer- yön, zaman, sebep, durum, derecelerini soru yoluyla açıklayan ve soru zamirlerinden yararlanılarak kurulan zarftır'.(Korkmaz, 1992, s. 138)

"Nasıl, ne, niçin, ne kadar, ne biçim, ne diye, hani, neden, neye / niye, nereden..." Çalışmamızda aşağıdaki örnekleri tespit edebildik:

Öyle büyük duygulara **nasıl** dayansın? (25/5)

Sonunda **ne** oldu? (34/3)

Fikrimi, **niçin**, bu kadar açtın? (25/2)

Yüreğim **ne kadar** çarpıyor! (25/8)

Ne diyeyim? Allah, cümlesini vatana bağışlasın! (46/23)

Hani tahammül edecektin, ağlamayacaktın? (34/14)

Neden, öldüğüne hükmediyorsun? (34/4)

Neye, bu köpeği kuruşuna dizmiyorsunuz! (66/9)

Arsıların, **nereye** gidiyorsunuz. (84/1)

Sonuç:

"Vatan Yahut Silistre" Namık Kemal'in önemli eserlerindedir. Bu eserde geçen zarflar hakkında bugüne dek hiçbir çalışma yapılmamıştır. Bu düşünceden yola çıkarak, eserde geçen zarfların işlev açısından tespitine çalışılmıştır. Çalışmamızda tespit ettiğimiz sonuçları da şöyle sıralayabiliriz :

1. Yazar, okuyucunun ilgisini çekmek ve tiyatrosununa renk katmak için, çok sayıda zarf kullanmıştır .

2. Yazar, eserinde bütün zarf türlerine yer vermemektedir .

3. Zarflar açısından eserin incelenmesinde Zeynep Korkmaz'ın "İşlevleri Bakımından Zarflar" tasnifi temel alınmıştır.

Kaynakça:

- Alev, Sınar Çılgın, 2005, "*Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*", Sayı: G.
- . Hacı Ömer, Karpuz, 2013, *Türkçede Zarflar*, Ege Doğu Yayınları, Denizli .
- Hasan, Kolcu, 2011, *Türk Dili*, Umuttepe Yayınları, Kocaeli.
- Hayder, Ediskun, 1985, *Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Mehmet, Hengirmen, 2005, *Türkçe Dil bilgisi*, 8. Baskı, Engin Yayın Evi, Ankara.
- Muharrem, Ergin, 1995, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınevi, İstanbul.
- Muzaffer, Akkuş, 2001, *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Kültür ve Özlem Yayınları, Niğde .
- Sezai, Güneş, 1997, *Türk Dilbilgisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğün Matbaası, İzmir.
- Tahir, Nejat Gencan, 1971, *Türk Dilbilgisi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Tufan, Demir, 2006, *Türkçe Dilbilgisi*, Kurmay Kitabevi, Ankara.
- Yüksel, Yıldırım, 2016, "*Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*", Cilt: G, Sayı: 46.
- Zeynep, Korkmaz, 1992, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Zeynep, Korkmaz, 2009, *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

References

- Alev, Sınar Cıglın.(2005).Uludag University, College of Arts, Social Sciences Journal. Issue: G.
- Hacı Omar,Karpuz.(2013). Adverbs in Turkish Language. Ege Birth Publications. Denizli.
- Hasan, Kolcu.(2011).Turkish language. Umuttepe Publications. Kocaeli.

Hayder, Ediskun. (1985). Linguistics of Turkish language. Remzi Public Library . Istanbul.

Mehmet, Hengirmen. (2005). Linguistics of Turkish language. 8th Edition. Engin Publishing House, Ankara.

Muharrem, Ergin. (1995). Linguistics of Turkish language. Bayrak Publishing House, Istanbul.

Muzaffer, Akkush. (2001). Turkish language and Composition. Culture and Longing Publications. Nigde.

Sezai, Gunesh. (1997). Linguistics of Turkish language. Dokuz Eylul University Press, Izmir.

Tahir, Nejat Gencan. (1971). Linguistics of Turkish language. Publications of Turkish Language Association, Ankara.

Tufan, Demir. (2006). Linguistics of Turkish language. Kurmay Public Library, Ankara.

Yuksel, Yildirim. (2016). Journal of International Social Researches. Volume: G. Issue: 46.

Zennep, Korkmaz. (1992). Dictionary of Grammatical Terms. Publications of Turkish Language Association, Ankara.

Zennep, Korkmaz. (2009). Grammar of Modern Turkish. Publications of Turkish Language Association, Ankara.

About the author

Asst. Instructor Wafaa Jabbar Salman MA.

I received Bachelor's degree from The University of Baghdad , College of Languages, 1996-1997 and Masters degree from the same University in 2012. I have been working in the teaching profession at the College of Languages since 2013 until now .I participated in scientific activities and conferences inside and outside the country and also participated in scientific symposia. I did research projects in the field of specialization in Turkish Language and

literature to develop education among these published research projects : the science of meaning in the Turkish Language

E-mail: Wafaa73@colang.uobaghdad.edu.iq

دراسة الظروف في مسرحية وطن ياهوت سيلبستره لنا مق كمال

م.م. وفاء جبار سلمان

جامعة بغداد - كلية اللغات - قسم اللغة التركية

المستخلص

كما هو معروف ، فإن وظيفة الظروف في اللغة التركية هي استكمال معنى الأفعال والأسماء في الجملة. توضح الظروف وظيفة الفعل في الجملة من حيث الموقف، الوقت، المكان-الاتجاه، الكمية والسؤال. نتيجة للأبحاث و نظراً لعدم إجراء أي دراسة على الظروف في مسرحية نامق كمال " الوطن أو سيلبستره "تم اعتبار هذا الموضوع مناسباً للدراسة.

سنركز على اكتشاف الظروف في دراستنا. استخدم المؤلف الظروف المختلفة في وصف الأحداث التي وقعت في المسرح ، وإبهار القارئ ، ونقل أفكاره بوضوح وبساطة ، واستكمال معاني الجمل. إحدى المشكلات التي واجهتنا في الدراسة هي عدم وجود مصادر جديدة حول هذا الموضوع.

الكلمات المفتاحية: الظرف ، أنواع الظروف ، مسرحية ، نامق كمال ، وطن أو سيلبستره.